

1

Sebe reflexe

lekce
o vlastním
přesvědčení,
vzorech a místě
ve světě

Manuál pro pedagogy
LÍDŘI / 6.-9. TŘÍDA

1 OBSAH

ÚVOD.....	3
ZAHAJOVACÍ HRA.....	3
STANOVENÍ PRAVIDEL.....	4
ZDVOŘILÁ DISKUSE.....	5
NOVÁ DOVEDNOST.....	6
ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH.....	7
SEBEREFLEXE.....	8
UČENÍ V AKCI.....	8
VÝZVA K AKCI.....	9
REFLEXE.....	10
ROZŠIŘUJÍCÍ AKTIVITY.....	12
ZDROJE.....	13
O KOM JSOU DALŠÍ LEKCE?.....	14
PŘÍLOHY.....	15
DENÍK.....	24

Lekce ke stažení zde:

Úvod: Sebereflexe

V této lekci se žáci naučí sebereflexi tím, že budou zkoumat svá vlastní přesvědčení, své vzory a své místo ve světě.

Poté se podívají na videa o PeaceJam a vyzkouší si na nich schopnosti sebereflexe. Zároveň se tato lekce zabývá nastavením pravidel, která zajistí, aby každý žák účastníci se programu PeaceJam zažíval při jeho realizaci pocit bezpečí a přijetí.

Téma: Sebereflexe

Nová dovednost: Sebereflexe a sebevyjádření

Učení v akci: Představujeme metodu „učení v akci“ a kampaň One Billion Acts of Peace – globální výzvu k akci.

Rozšiřující aktivity: Poezie, mapování, historická analýza, výzkum

Pro tuto lekci budou žáci potřebovat znalost těchto pojmů:

- > debata
- > diskuse
- > brainstorming
- > dialog
- > rozhodování

Zahajovací hra: Hádej kdo?

Nechte žáky napsat na malý kousek papíru o sobě něco, o čem si myslí, že o nich ostatní nevědí. Vložte tyto kousky papíru složené do klobouku/nádoby nebo je položte na hromádku a požádejte každého, aby si jeden z nich vytáhl a přečetl ho. Celá skupina se následně snaží uhodnout, kdo daný papírek napsal.

Interakce: Stanovení pravidel

Základní principy pro společnou tvorbu pravidel:

- > S pravidly všichni souhlasí = konsensuální dohoda neboli WIN-WIN řešení,
- > doporučujeme pravidla tvořit v kruhu, kde je rovnocenný přístup všech zapojených a nikdo není v roli nadřízeného = ROVNOST všech zapojených,
- > platí, že pravidel by mělo být spíše méně a měla by být formulovaná pozitivně a konkrétně,
- > jít do detailů a rozebírat možné situace,
- > správcovství jednotlivých pravidel napomůže jejich dodržování,
- > na pravidla se odkazují učitelé i děti, připomínají se při různých příležitostech,
- > po sestavení pravidel je vhodné zařadit aktivity na jejich fixaci, učitel může žákům prezentovat konkrétní situace a žáci určují, zda se jednalo o porušení pravidel, a pokud ano, tak kterých,
- > zároveň v případech, kdy se chování některého žáka již blíží porušení stanoveného pravidla, je vhodné žáka na danou skutečnost upozornit a požádat ho, aby vyhledal příslušné pravidlo, které by svým chováním mohl porušit,
- > nezbytné je, aby učitel sám pravidla dodržoval,
- > v návaznosti na vytvoření systému pravidel je také třeba předem definovat důsledky, které plynou z jejich porušení – např. když žák něco způsobí, je třeba, aby to napravil.

Tvorba pravidel

Pojďme jako třída/skupina vymyslet několik našich společných pravidel k tomu, abychom se všichni cítili bezpečně. Jaké jsou způsoby chování, na kterých se můžeme shodnout? Napadají vás pravidla, která takové chování podporují?

Krok 1

Rozdělte děti do dvojic a rozdejte přílohu 1/ *Pracovní list: Tvorba pravidel*. Zkuste popsat konfliktní, problémové situace, které jste ve třídě/škole již zažili, a popište, jak probíhalo řešení těchto situací. Z této aktivity mohou vyvstat návrhy pro první společná pravidla.

Diskuse:

- > **Diskutujte s žáky o tom, jak problémové situace proběhly. Bylo jejich řešení pro ně přijatelné? Daly by se řešit jinak?**
- > **Navrhovaná ideální řešení konfliktů mohou být vašimi novými skupinovými pravidly. Pokud se na nich všichni shodnou.**

Mezi příklady pravidel patří:

- > čekat, než budu na řadě s mluvením,
- > poslouchat, když mluví jiný,
- > respektovat názory a nápady ostatních (jak to prokázat?),
- > nepřivlastňovat si konverzaci (nechat ostatní mluvit) atd.

Výše uvedené jsou jen příklady. Vyzvěte všechny, aby se podíleli na vymýšlení pravidel, která jsou podle nich důležitá!

Krok 2

Na flipchart zapisujte konkrétní návrhy pravidel a očekávání, na kterých jste se všichni shodli:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

Připište více dle potřeby – doporučujeme tato pravidla vytisknout a nechat je každým členem skupiny podepsat tak, aby bylo vidět, že se k nim všichni zavázali, a následně vyvěsit na viditelném místě ve třídě.

Zamyšlení:

- > Rozhodněte se jako skupina, jak budete postupovat, pokud někteří z členů nedodržují pravidla, na kterých se všichni shodli. Jak budete vyžadovat jeden od druhého dodržování pravidel?
- > Navrhněte způsoby, které jsou podpůrné a užitečné.

Komunikace: Zdvořilá diskuse

Zdvořilá diskuse je základem civilizované společnosti a umožňuje skupinám diskutovat o tématech ohleduplným způsobem. Udržuje bezpečný prostor při rozhovorech o problémech a rozmanitých tématech.

Teď, když jsme si stanovili skupinová pravidla pro diskusi, pojďme se zamyslet nad několika užitečnými pokyny pro naše rozhovory tak, abychom respektovali každého člověka a jeho přínos ke společné práci.

Prodiskutujte jako skupina tyto způsoby interakce a chování, které s nimi souvisí. Pomocí těchto způsobů interakce poté můžete strukturovat svá setkání, aktivity a diskuse.

Mezi nejčastější typy respektující mezilidské komunikace patří:

Diskuse: cílem je věcný rozhovor několika osob o určitém tématu. Jejím účelem obvykle není přesvědčit ostatní o svém názoru, ale poučit se z procesu diskuse a případně nalézt shodu mezi diskutujícími. Dobrá diskuse umožňuje žákům získat nové informace, ale i další dovednosti a zkušenosti. Vést diskusi je úkolem náročným na přípravu, trpělivost a zkušenosti.

Brainstorming: cílem je získat co nejvíce nápadů. Všechny odpovědi jsou dobré.

Dialog: cílem je prozkoumat nápady tak, že o nich budeme mluvit. Jedná se o čas, kdy členové skupiny vysvětlují nápady a kladou objasňující otázky.

Debata: cílem je obhájit nápad. Jde o to zaujmout postoj vůči myšlence a bránit tento postoj pomocí příkladů a argumentů.

Rozhodování: cílem je dospět ke shodě nebo „dostatečné shodě“ (shodnout se na rozhodnutí, když to není vaše preferovaná volba atd.) tak, aby se mohla skupina posunout dál.

Zamyšlení:

- > Proč je důležité používat tyto typy respektující komunikace?
- > Co by se stalo, kdyby jeden z členů vaší skupiny přemýšlel o projektu a brainstormoval, zatímco jiný člen se snažil diskutovat o tom, proč je jejich projekt nejlepší?
- > Proč je důležité pracovat na shodě před přijetím rozhodnutí?

Pokud se předem ujasní, kdy se skupina zabývá diskusí, brainstormingem, dialogem, debatou nebo rozhodováním a jaké chování souvisí s každým typem interakce, umožní to vaší skupině spolupracovat s větší mírou vzájemného porozumění. Můžete se k této kapitole vrátit při každém ze svých setkání a rozhodnout se, jaký typ interakce je nejlepší pro danou činnost.

Nová dovednost: Sebereflexe a sebevyjádření

Použijte s žáky PeaceJam Deník (viz QR kód na str. 2), do kterého si budou v průběhu PeaceJam programu individuálně zaznamenávat své aktivity. Části manuálu, ve kterých se bude pracovat s Deníkem, budou vždy označeny ikonkou.

Má identita: Osobní profil

Nechte žáky vytvořit jejich osobní profily, ve kterých popíšíou:

- > Čím jsem a čím nejsem (lze zahrnout oblíbenou hudbu, filmy, koníčky, sporty...).
- > Mé vzory a skupiny, do kterých patřím.
- > Odkud jsem a kde se cítím doma.
- > Problémy, které se mě týkají, a způsoby, jakými přispěji k dění ve světě.
- > Symbol, který mě charakterizuje.

Pro tuto aktivitu použijte přílohu 2/ *Pracovní list: Má identita – schéma*, který žákům vy-tisknete a oni si ho do Deníku nalepí anebo si ho podle něj překreslí. Na závěr se mezi sebou o své vypracované profily podělí. Kde jsou si osobní profily podobné, a kde se naopak od sebe liší?

Prohlášení o tom, kdo jsem: „Jsem...“

Na základě předešlé aktivity nechte žáky do Deníku vypracovat esej nebo báseň, která bude prohlášením o tom, kdo jsou, a bude začínat větou: „Jsem...“ Následně mohou ještě připojit obrázek vystihující jejich podstatu.

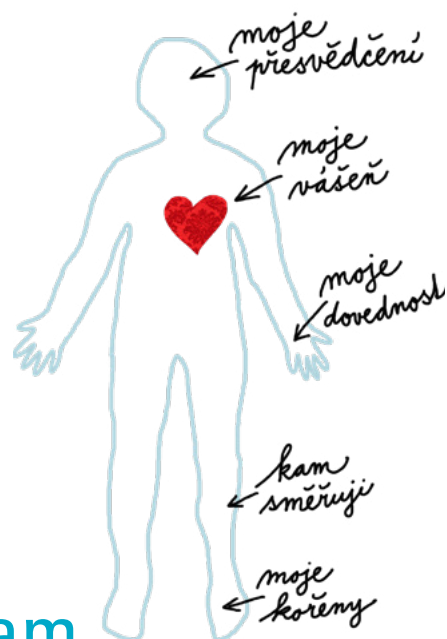
Rozšiřující aktivita: Kořeny

Prozkoumejte své kořeny. Odkud pochází vaše rodina – kde žila v nedávné době a kde před 100 lety? Odpovědi si žáci mohou zaznamenat do Deníku.

Rozšiřující aktivita: Mapa

Nechte žáky obkreslit svá těla na velký arch papíru a do jednotlivých částí vepsat:

- > Hlava: vaše přesvědčení, zájmy a věci, o kterých se rádi učíte.
- > Srdce: vaše vášně a to, na čem vám záleží.
- > Ruce: vaše dovednosti a koníčky.
- > Nohy: kam v životě směřujete.
- > Chodidla: vaše kořeny, odkud pochází vaše rodina, vaše kultura, víra a lidé, kteří vás podporují.

Životní příběh: PeaceJam

V příštích několika měsících budeme pracovat s programem PeaceJam, ve kterém se seznámíme s vybranými laureáty Nobelovy ceny míru. Dozvíme se více o jejich životních příbězích a o historii této ceny.

Podívejte se společně na video o tom, jak PeaceJam začal:
<https://youtu.be/Sgx2mLkISgU> (3 minuty)

Sebereflexe: Dělám to, co chci?

Zakladatelé PeaceJamů Dawn a Ivan vyprávějí o tom, jak je prostý nápad vedl k založení mezinárodní organizace a že je ostatní považovali za blázný. Co jste vždycky chtěli dělat nebo jaký projekt jste chtěli založit, i když vám lidé říkali, že jste se zbláznili? Požádejte žáky, aby si odpovědi nejprve zapsali do svých Deníků a poté se o své myšlenky podělili se skupinou, pokud chtějí.

Metoda: Učení v akci

Vzdělávací program PeaceJam využívá metodiku Učení v akci jako nástroj k naplnění akademických cílů prostřednictvím projektů komunitní služby. V rámci tohoto projektu budou žáci:

- > Využívat akademické, sociální a osobní dovednosti ke zlepšení komunity.
- > Dělat rozhodnutí, která mají reálné, nikoli hypotetické výsledky.
- > Osobnostně růst, získávat respekt vrstevníků a zvyšovat občanskou participaci.
- > Zažívat úspěch bez ohledu na úroveň svých schopností.
- > Získávat hlubší porozumění sobě samým, své komunitě a společnosti.
- > Rozvíjet se jako vůdčí osobnosti, které přebírají iniciativu, řeší problémy, pracují v týmu a prokazují své schopnosti při a prostřednictvím pomoci druhým.

Co je Učení v akci?

Učení v akci (v angličtině Service learning) je vzdělávací metoda, která spojuje školní výuku s projekty komunitní služby, čímž pomáhá rozvíjet **praktické i akademické dovednosti**. Tato metoda podporuje **kritické myšlení** a umožňuje studentům zapojit se do **smysluplných aktivit**, které pozitivně ovlivňují jejich komunitu. Příprava a reflexe jsou klíčovými prvky tohoto přístupu. Učení v akci také posiluje **občanskou odpovědnost**, buduje **empatii a respekt** k ostatním lidem. Žáci mají možnost vybírat si projekty podle svých zájmů, což podporuje jejich aktivní zapojení a kreativitu.

Úspěšný projekt v rámci Učení v akci obsahuje těchto 5 kroků:

1. Vyberte problém
2. Vytvořte plán
3. Podnikněte akci
4. Zamyslete se
5. Dokumentujte a oslavujte

Více viz příloha 3/ Kroky úspěšného projektu.

Jak představit Učení v akci žákům:

Představ si, že tvoje učení není jen o sezení ve třídě a psaní úkolů, ale také o skutečných dobrodružstvích a pomoci ostatním. To je Učení v akci! Učení v akci ti dává šanci naučit se nové věci tím, že je rovnou vyzkoušíš v praxi. Navíc pomáháš svojí komunitě a získáváš nové přátele. Kromě toho je vše, co uděláš oceňováno – nejen učiteli, ale i lidmi kolem tebe. Tak co, jdeš do toho s námi? Pokud ano, PeaceJam tě zve k tvorbě projektu.

Jak to funguje?

Začnete tím, že si vyberete projekt, který vás zajímá. Společně naplánujete, co budete dělat, a pak se pustíte do práce. Během projektu budete přemýšlet o tom, co se učíte a jak to můžete využít i jinde. Na konci se o své zážitky podělíte s ostatními a oslavíte své úspěchy.

Více o této metodice najdete v samostatném manuálu *Učení v akci* (viz QR kód).

Výzva k akci: Náš projekt

PeaceJam vás zve, abyste se připojili ke kampani One Billion Acts of Peace (OBAP) – mezinárodnímu občanskému hnutí. Pojďte se dozvědět více!

Laureáti Nobelovy ceny za mír, kteří jsou zapojeni do PeaceJam, vydali celosvětovou výzvu k akci, v níž vyzývají mladé lidi na celém světě, aby se k nim připojili v řešení deseti nejpálčivějších problémů naší planety, o kterých se dozvíte více v příloze 4/ *Plán akce: 10 stěžejních oblastí kampaně OBAP.*

Kampaň OBAP vznikla z jednoduchých myšlenek:

Na každém záleží.

Každý může něco změnit.

Společně jsme nezastavitelní.

Diskuse:

- > Co pro vás tyto jednoduché myšlenky znamenají?
- > Co by se v naší škole nebo komunitě změnilo, kdybychom tyto tři jednoduché myšlenky přijali za své?
- > Co je akt míru?

Podle kampaně OBAP je takovým aktem:

jakýkoli promyšlený čin, který přináší více míru vaší komunitě, škole, organizaci nebo firmě nebo který cílí na jednu z klíčových oblastí, jež jsou rozhodující pro nastolení světového míru.

Pusťte si úvodní video One Billion Acts of Peace:

<https://youtu.be/Lkyj5jFfhBg>

Diskuse:

- > Jaké oblasti vás zajímají a proč?
- > Jaké otázky jsou ve vaší škole nebo komunitě nejpálčivější?
- > Co bychom pro řešení těchto problémů mohli udělat?

Vykonejte malý akt míru

Vzhůru do akce! Požádejte žáky, aby v průběhu dne nebo týdne vykonali nějaký jednoduchý akt míru, laskavé gesto nebo čin a na příštím společném setkání se o ně podělili. Tohle je jen malá rozechřívací ochutnávka. Společně pak své činy můžete zaznamenat – stačí přejít na stránku billionacts.org, zaregistrovat se a svůj akt míru vložit do této neustále se rozšiřující databáze.

Na stránkách peacejam.cz najdete také *Návod k registraci na OBAP*, který vám může být ku pomoci.

Reflexe

1/ CO? > FAKTA

- › VĚDOMOSTI, které žáci získali.
- › Uveďte fakta, definujte, popište, označte, seřadte, vyjmenujte.

2/ CO Z TOHO VYPLÝVÁ? > ANALÝZA a SYNTÉZA

- › Rozčleňte informace, vyvozujte závěry, názorně ukažte (doložte příklady), nastiňte (popište), porovnejte, uveďte rozdíly, aplikujte předchozí vědomosti.

3/ CO TOMU ŘÍKÁTE? > ZÁVĚRY, ZHODNOCENÍ

- › Podrobení kritice, osobní hodnoty a názory.

4/ CO BUDE DÁL? > VYUŽITÍ V PRAXI

- › Rozvoj dovedností, řešení problémů, vymýšlení projektů.

Rozdejte žákům přílohu 4/ Pracovní list: Reflexe a nechte je zodpovědět níže uvedené otázky. Žáci mohou pracovat individuálně nebo ve skupinách a mají k dispozici klíč se správným řešením.

Vyberte a označte správnou odpověď:

1. PeaceJam vznikl v následující zemi:

- Velká Británie
- Německo
- USA**
- Španělsko

2. Kolik laureátů stojí v čele PeaceJamu:

- 20
- 14**
- 30
- 5

3. Cílem akce 1 miliarda kroků míru je:

- průmysl
- světová ekonomika
- řešení nejpálčivějších otázek naší doby**
- zemědělství

4. Tématem PeaceJamu není:

- mír
- lidská práva
- rozvoj komunit
- výroba džemů a marmelád**

PROČ

5. Napiš alespoň tři základní principy pro tvorbu pravidel:

---

6. Napiš a seřaď dle důležitosti pravidla, na která si vzpomeneš:

---

7. Proč je zdvořilost důležitá?

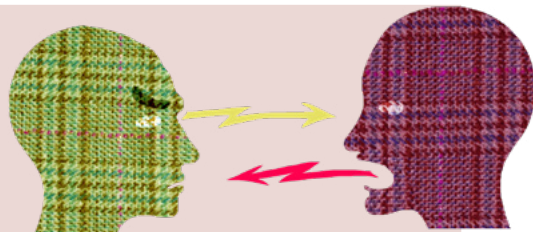

---

8. Mezi konstruktivní typy komunikace nepatří:

- a. hádka
- b. diskuse
- c. debata
- d. brainstorming

9. Myšlenky, ze kterých vyšla kampaň Jedna miliarda kroků k míru, jsou:

- a. na každém nezáleží, nikdo stejně nic nezmění, společně jsme nezastavitelní
- b. na každém záleží, každý může něco změnit, společně nám to ale nepůjde
- c. na každém záleží, každý může něco změnit, společně jsme nezastavitelní

10. Která z deseti stěžejních oblastí OBAP se vás dotkla nejvíce a proč?

◀◀◀ Rozšiřující aktivity: **Inspirace**

Oblast	Aktivity
PSANÍ 	<p>Poezie: Nechte žáky napsat 2–3 básně „Já jsem...“ a experimentovat s různými básnickými styly.</p> <p>Další podněty k zápisu do Deníku nebo tvorbě eseje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jaké zážitky na vás měly v průběhu vašeho života největší vliv a proč? – Jaká je vaše definice násilí?
ČTENÍ	<p>Jak rozpoznat zdroj štěstí: Přečtěte si úvodní kapitulu knihy <i>Jeho Svatost Dalajlama: Soucitnost. Učebnice vytváření vnitřního míru a šťastnějšího světa</i>. Zvláštní pozornost věnujte části <i>Jak můžeme pomáhat</i> na stránkách 16 a 17.</p>
KOMUNIKACE	<p>Pantomima o mně: Nechte žáky přehrát ostatním důležitý zážitek z jejich života bez použití slov.</p> <p>Slam poetry: Žáci se nazpaměť naučí svou báseň a nahlas ji odrecitují ostatním poté, co si její přednes sami nacvičili.</p>
ZEMĚPIS	<p>Mapování mého života: Nechte žáky za pomoci mapy státu nebo světa zmapovat jejich život. Dejte jim za úkol, ať na mapu umístí:</p> <ol style="list-style-type: none"> hvězdičky na místo, kde se narodili a kde žili; kroužky na místa, z nichž pocházejí jejich rodiče a prarodiče; čtverečky na místa, která by chtěli navštívit; trojúhelníky na místa, kde by chtěli žít, až budou dospělí.
OBČANSKÁ NAUKA A DĚJEPIS	<p>Já a společnost: Nechte žáky prozkoumat různé vlivy, které pomohly utvářet to, kým jsou: místo, kde žijí, historii jejich země a okolních zemí, víru, náboženství, kulturní zvyklosti a životní styl společnosti, atd. Mohou to udělat např. pomocí koláže, scénky nebo reflexivní eseje.</p>
ANGLIČTINA	<p>Mír: Přečtěte si první kapitulu knihy <i>The Peace Book</i> od Louise Diamond (2006) – zejména strany 1 až 5, které se zabývají nalezením míru v nás samotných.</p>

Oblast	Aktivity
	<p>PeaceJam: Nechte žáky přečíst si úvod ke knize <i>PeaceJam: A Billion Simple Acts of Peace</i> (2008: Penguin Books), kde se vypráví o tom, jak myšlenka přerostla v kampaň a co stálo u jejího zrodu.</p>
MÉDIA	<p>Vyhledávání na internetu: Nechte žáky vyhledat na internetu svá jména nebo jména rodinných příslušníků. Co o sobě nebo svých blízkých můžete najít na internetu?</p> <p>Internetová bibliografie: Ať si žáci procvičí správné psaní zdrojů k informacím, které na internetu našli.</p>

Zdroje

INTERNETOVÉ ZDROJE

- PeaceJam [PeaceJam ČR]. (2022, 10. října). *Jak PeaceJam začal – Dawn Engel a Ivan SuvanjiEFF* [videosoubor]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Sgx2mLkISgU>
- PeaceJam [PeaceJam ČR]. (2022, 10. října). *One Billion Acts of Peace – Jedna miliarda aktů míru* [videosoubor]. Dostupné z <https://youtu.be/Lkyj5jFfhBg>

DOPORUČENÁ ČETBA

- Jeho Svatost Dalajlama. (2012). *Soucitnost. Učebnice vytváření vnitřního míru a šťastnějšího světa* (Vlasta Hesounová, překl.). Praha: Knižní klub. (Originál byl publikován v roce 2011 s názvem *How to Be Compassionate: A Handbook for Creating Inner Peace and a Happier World*)

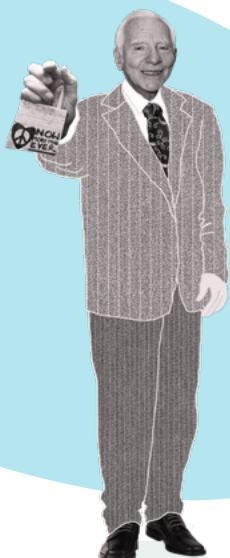
KARTY, HRY

- Velechovská, E. (2014). *Třináctá komnata*. Praha: Veva. Společným povídáním, nasloucháním a respektem se učíme hodně o sobě i o lidech kolem sebe. Cestou po herní růžici projdou hráči pomocí otázek, úkolů a odměn, sedm barev domečků představujících různá životní témata. Otázky jsou rozděleny do tří úrovní náročnosti. Pro děti, rodinu a pro dospělé, kde je v nabídce širší paleta otázek.
- Vodička, J. (2017). *Empatie*. Praha: Albi. Empatia je česká hra, ve které, jak už název napovídá, půjde o to vcítit se do ostatních. Hra přináší dvě varianty: v jedné hráči zápolí proti sobě a ve druhé se snaží spolu nahrát co nejvíce bodů. Při hře budete debatovat nad obsahem karet, snažit se uhádnout, která karta se komu nejvíce líbí, odhadovat, který obrázek nejvíce vystihuje slova „ranní rosa“.

ZAHRANIČNÍ LITERATURA

- Hipp Earl, Pamela Espeland and Michael Fleishman. (1995). *Fighting Invisible Tigers: A Stress Management Guide for Teens*. Minneapolis, MN: Free Spirit Pub.
- Diamond Louise. (2005). *The Peace Book: 108 simple ways to create a more peaceful world*. Bristol: Peace Co.
- SuvanjiEFF Ivan; Engle Dawn Gifford. (2004). *PeaceJam: A Billion Simple Acts of Peace*. New York: Penguin Books.

Sir Joseph Rotblat

Leymah Gbowee

Óscar Arias Sánchez

Jody Williams

Jeho Svatost Dalajláma

Betty Williams

Shirin Ebadi

Kailash Satyarthi

Rigoberta Menchú Tum

arcibiskup Desmond Tutu

O kom jsou další lekce?

Mairead Corrigan Maguire

Adolfo Pérez Esquivel

Tawakkol Karman

14 laureátů Nobelovy ceny za mír

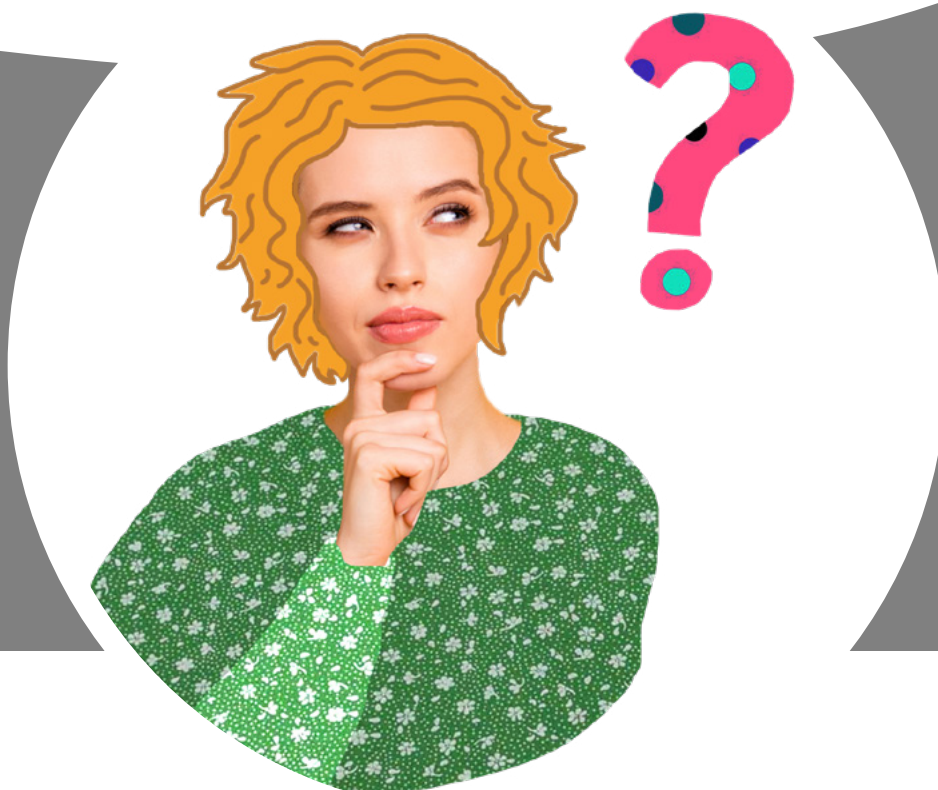

José Ramos-Horta

1 Sebe reflexe

lekce
o vlastním
přesvědčení,
vzorech a místě
ve světě

PŘÍLOHY

- 1/ Pracovní list: Tvorba pravidel
- 2/ Pracovní list: Má identita - schéma
- 3/ Kroky úspěšného projektu
- 4/ Plán akce: 10 stěžejních oblastí kampaně OBAP
- 5/ Pracovní list: Reflexe
- 6/ Deník

Manuál pro pedagogy
LÍDŘI / 6.-9. TŘÍDA

2/

Pracovní list: Má identita – schéma

Problémy,
které se mě týkají,
a způsoby, jakými
přispěji k dění
ve světě.

Čím jsem
a čím nejsem
(lze zahrnout
oblíbenou hudbu,
filmy, koníčky,
sporty...).

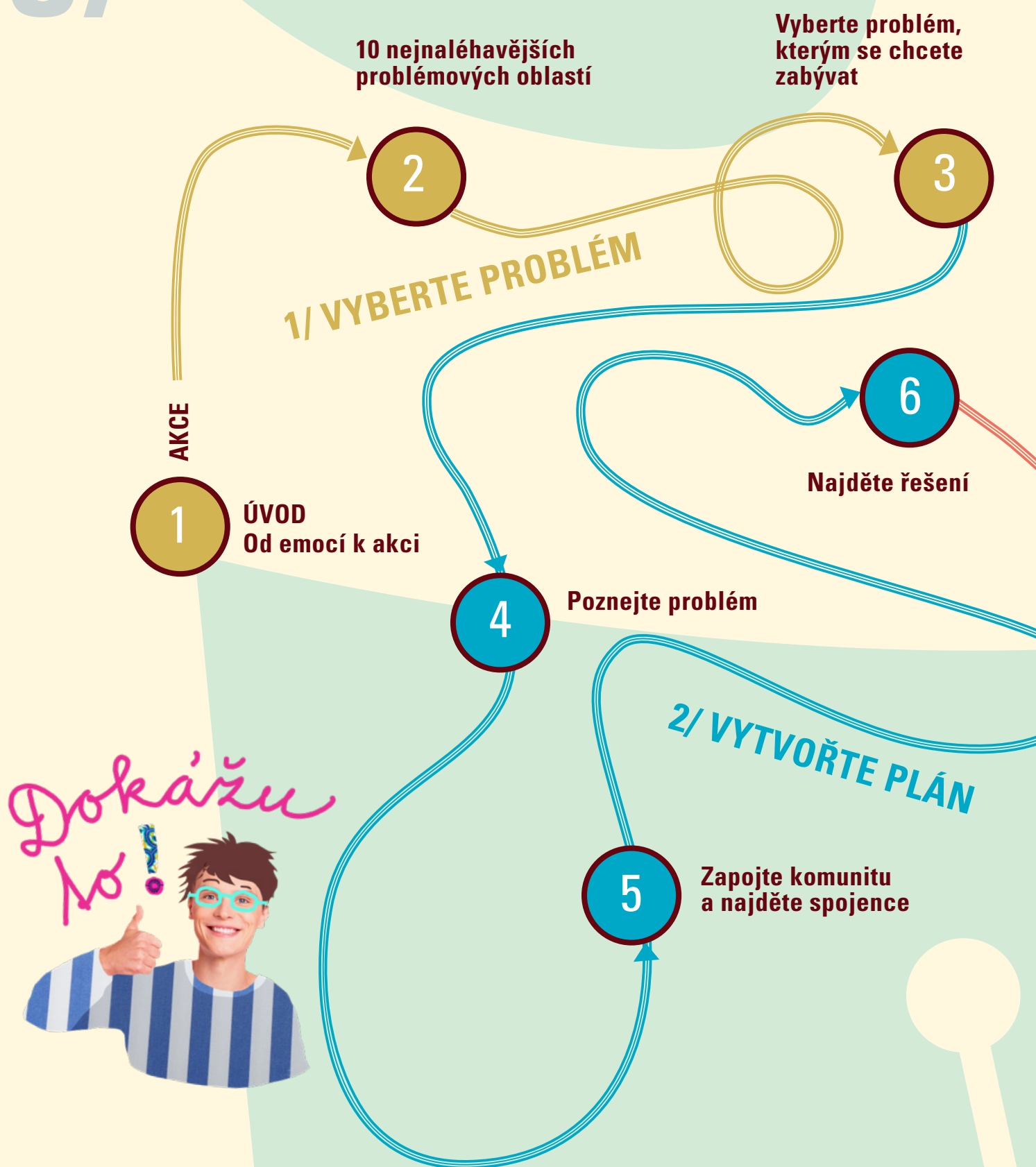
SYMBOL, KTERÝ MNE CHARAKTERIZUJE

Odkud jsem
a kde se cítím
doma

Mé vzory
a skupiny, do
kterých patřím.

3/

Kroky úspěšného projektu

3/ PODNIKNĚTE AKCI

7

Jděte na věc

4/ ZAMYSLETE SE

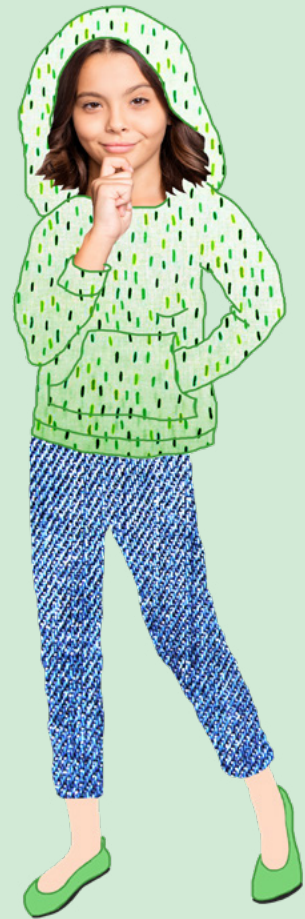
8

Sledujte dopad

**5/ DOKUMENTUJTE
A OSLAVUJTE**

9

**Oslavte a sdílejte
své úspěchy**

4

Plán akce: 10 stěžejních oblastí kampaně One Billion Acts of Peace

Naši laureáti Nobelovy ceny vás zvou k tomu, abyste jim pomohli řešit tyto naléhavé problémy.

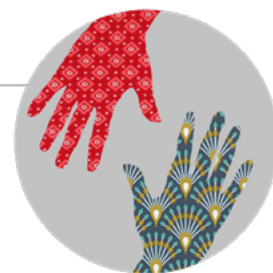

Ochrana životního prostředí

Změna klimatu je realitou. Je nezbytné, abychom vyvinuli soustředěné úsilí zahrnující jednotlivé občany, občanskou společnost a naše vládní představitele a zabývali se příčinami nebezpečné situace, kterou jsme si zde na Zemi vytvořili.

Multikulturní tolerance / Konec rasismu a nenávisti

Rasismus a nenávist na základě naší různorodosti, stejně jako rostoucí rozdíly mezi bohatými a chudými, jsou problémy, které se týkají nás všech. Musíme společně pracovat na rozvíjení schopnosti vzájemného přijetí, respektu a podpory.

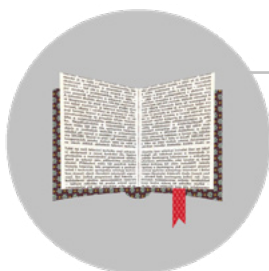
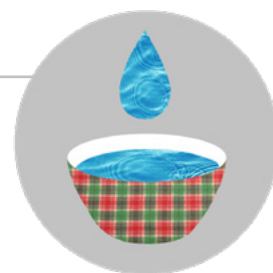

Zmírnění extrémní chudoby

Náš svět nemůže být bezpečný, když miliardy lidí musí vyžít s méně než jedním dolarem na den a nemají přístup k nejzákladnějšímu přístřeší, obživě nebo vzdělání. Extrémní chudobu lze odstranit ještě za našich životů a chudobu obecně lze také výrazně snížit. Vytvoření ekonomicky udržitelné budoucnosti pro celé lidstvo musí zůstat jedním z našich základních cílů.

Dostupnost čisté vody pro všechny

Nedostatečný přístup k čisté vodě a orné půdě je stále větším problémem pro mnoho lidí na celém světě a boj o tyto omezené zdroje se stává podnětem pro války a konflikty. Musíme usilovat o to, abychom každému zajistili přístup alespoň k tomu nejzákladnějšímu přírodnímu zdroji – nezávadné pitné vodě.

Vzdělávání a rozvoj komunit

Když všem zajistíme uspokojení základních lidských potřeb, poskytneme kvalitní vzdělání a budeme pracovat na vytvoření pracovních míst a odpovídajícího bydlení pro všechny, vytvoříme bezpečnější svět. Nastal čas přesunout naši energii a zdroje od zaměření se na vojenskou bezpečnost k dlouhodobým investicím do skutečné lidské bezpečnosti.

Rovnoprávnost žen a práva dětí

Je nezbytné ukončit vykořisťování dětí a důkladně hájit lidská práva žen a dětí na celém světě. To zahrnuje právo na vzdělání, zaměstnání a rovné příležitosti. Je třeba posilovat a podporovat úlohu žen a mládeže jako vůdčích osobností při tvorbě kreativních řešení problémů v jejich komunitách.

Odzbrojení a konec šíření jaderných zbraní

Je nepochopitelné, že svět stále plýtvá téměř bilionem dolarů ročně na válečné zbraně. Musíme ukončit stále se zvětšující spirálu výdajů na zbrojení, a to jak v oblasti jaderných, tak konvenčních zbraní, které jen zvyšují pravděpodobnost ozbrojených konfliktů.

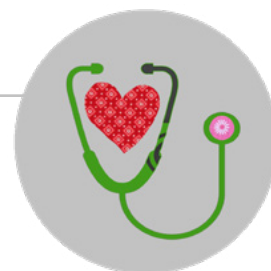
Lidská práva

Nedostatek základních lidských práv a občanských svobod způsobuje dlouhodobou sociální nespravedlnost. Když lidé ztrácejí naději na pokrok či změnu a tato tíživá situace se prohlubuje, může to vést k sociálním nepokojům a rozkladu společnosti.

Musíme proto zajistit, aby všichni lidé měli právo účastnit se na řízení společnosti beze strachu a mohli svobodně žít.

Přístup ke zdravotní péči

Jedním z důsledků globalizace je šíření nemocí. Národní hranice již neznamenají to, co dříve. Musíme řešit problém zajištění globálního zdraví a pohody společně jako lidstvo.

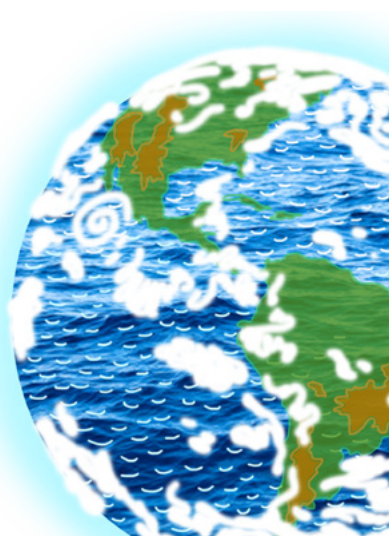
Řešení konfliktů

Jednou z prvních věcí, kterou musíme udělat, je odstranit násilí z našeho vědomí, protože jsme dětmi kultury násilí a naše myšlení tím je ovlivněno. Je zapotřebí hluboké pochopení nové reality, kterou vytváří stále více propojený a vzájemně závislý svět a pevná víra v cestu nenásilí.

billion acts

VZHŮRU DO AKCE!

5/

Pracovní list: Reflexe

Vyberte a označte správnou odpověď:

1. PeaceJam vznikl v následující zemi:

- a. Velká Británie
- b. Německo
- c. USA
- d. Španělsko

2. Kolik laureátů stojí v čele PeaceJam:

- a. 20
- b. 14
- c. 30
- d. 5

3. Cílem akce 1 miliarda kroků míru je:

- a. průmysl
- b. světová ekonomika
- c. řešení nejpalčivějších otázek naší doby
- d. zemědělství

4. Tématem PeaceJam není:

- a. mír
- b. lidská práva
- c. rozvoj komunit
- d. výroba džemů a marmelád

5. Napiš alespoň tři základní principy pro tvorbu pravidel:

---

6. Napiš a seřad' dle důležitosti pravidla, na která si vzpomeneš:

---

7. Proč je zdvořilost důležitá?

---

8. Mezi konstruktivní typy komunikace nepatří:

- a. hádka
- b. diskuse
- c. debata
- d. brainstorming

9. Myšlenky, ze kterých vyšla kampaň Jedna miliarda kroků k míru, jsou:

- a. na každém nezáleží, nikdo stejně nic nezmění, společně jsme nezastavitelní
- b. na každém záleží, každý může něco změnit, společně nám to ale nepůjde
- c. na každém záleží, každý může něco změnit, společně jsme nezastavitelní

10. Která z deseti stěžejních oblastí OBAP se vás dotkla nejvíce a proč?

---

1 Sebe reflexe

DENÍK

*„Jsem dítě s budoucností,
Jsem zvědavý, jaké věci budou, až vyrostu.*

*Slyšel jsem, že přežiju,
Vím, že vítězství přijde.*

*Chci mírumilovný svět,
Jsem dítě s budoucností.”*

Sonny Ray, student PeaceJamu

jsem...
jsem...

Má identita – schéma

Zde je prostor, kam si žáci vlepí schéma ze str. 17.

KONTAKTUJTE NÁS

Máte zájem o více informací o programu PeaceJam?

Navštivte naše stránky peacejam.cz

nebo nám pošlete mail na info@peacejam.cz

Těšíme se na spolupráci s Vámi!